

vergadering **C21 – OND3**

zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen

van 18 oktober 2012

INHOUD

Interpellatie van de heer Filip Dewinter tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het toezicht op de groeiende aanwezigheid van vormen van salafistisch onderwijs in Vlaanderen - 152 (2011-2012)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het project 'Innoveren en Excelleren in Onderwijs' - 49 (2012-2013)	
Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het pilootproject 'Innoveren en Excelleren in Onderwijs' - 71 (2012-2013)	5
Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Deckx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het inschrijvingsgeld in het Vlaamse hoger onderwijs - 74 (2012-2013)	10
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over kleuters op internationaal - 70 (2012-2013)	14

■

Voorzitter: mevrouw Vera Celis, ondervoorzitter

Interpellatie van de heer Filip Dewinter tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het toezicht op de groeiende aanwezigheid van vormen van salafistisch onderwijs in Vlaanderen - 152 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Minister, eind augustus is er wat opschudding geweest over het feit dat Saoedi-Arabië een aantal radicale islamscholen in ons land zou financieren. De hele kwestie kwam aan de oppervlakte omdat de antiwitwascel van de federale politie een aantal geldstromen opmerkte die onder de radar bleven en die bedoeld waren om gestalte te geven aan dergelijke scholen.

Ook de coördinerend inspecteur van de Vlaamse Onderwijsinspectie, de heer Jean-Louis Leroy, heeft hierover een aantal uitspraken gedaan in de krant. Ik begrijp dat deze scholen geen erkende en dus ook niet gesubsidieerde scholen zijn. Ze zijn dus ook bij u niet altijd bekend, gewoon omdat ze wellicht zelfs geen aanvraag indienen om erkenning te krijgen, laat staan dat ze erkenning krijgen. De heer Leroy heeft toen niettemin in de krant verklaard dat de Onderwijsinspectie geen informatie heeft over de scholen die door Saoedi-Arabië worden gefinancierd, dat die scholen niet erkend worden, alleen al wegens het feit dat ze de taalwetten overtreden, en dat ze ook geen erkende studiebewijzen afleveren. Ze blijven dus onder de radar, “maar”, zei hij, “de Onderwijsinspectie lijst de niet-erkende scholen in Vlaanderen wel op”. Ze komen ze op het spoor dankzij de leerplicht, want ieder minderjarig kind heeft leerplicht. Een aantal kinderen kiest natuurlijk voor thuisonderwijs, dat kan in ons land, maar een aantal gaat naar een privéschool, een buitenlandse school. Ook via dat kanaal is er blijkbaar geen informatie over die door Saoedi-Arabië gefinancierde salafistische scholen.

Ondertussen heeft een collega van mij een vraag gesteld aan federaal minister van Justitie Turtelboom. Die vraag ging specifiek over het lesmateriaal. Op die vraag heeft de minister geantwoord dat: “het lesmateriaal van deze centra een bevoegdheid is van de gemeenschappen” en “De Veiligheid van de Staat is niet bevoegd om toezicht te houden op het lesmateriaal, dit is een taak voor de gemeenschappen.” Dat staat natuurlijk een beetje los van het verhaal van de Saoedische scholen, maar ik wil dit toch in één interpellatie aan u voorleggen.

Minister, mijn vragen liggen voor de hand. Hebt u daar, na dat nieuws van eind augustus over de Saoedische scholen, verder onderzoek naar verricht? Hebt u er ondertussen weet van dat dergelijke scholen in Vlaanderen actief zijn? Hoeveel kinderen volgen er eventueel les? Wat zijn uw bevindingen ter zake?

Het zou misschien ook interessant zijn – maar ik begrijp dat u die cijfers en gegevens vandaag misschien niet bij hebt – om te weten hoeveel kinderen er zijn die thuisonderwijs volgen, hoeveel er naar een privéschool gaan, hoeveel er les volgen in een buitenlandse school en hoeveel er uiteindelijk onder geen enkele van deze categorieën vallen en ook niet in het officieel onderwijs terechtkomen. Hoeveel blijven er over? Wat gebeurt dan met die kinderen? Een deel ervan zal misschien les volgen in dit soort initiatieven die onder de radar blijven.

Het tweede deel van mijn vraag betreft het lesmateriaal, dat in sommige gevallen blijkbaar heel extremistisch is. Hoe wordt dat gecontroleerd? Hoe reageert u op de uitspraken van federaal minister Turtelboom ter zake? Hoe wordt toezicht gehouden op dit lesmateriaal?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, de vraag van de heer Dewinter bevat eigenlijk drie onderdelen. Wat de cijfers van het thuisonderwijs betreft, die ken ik uiteraard niet uit het hoofd, ik zal ze u bezorgen, ik zal laten weten hoeveel kinderen het zijn.

Ik wil meteen beginnen met de vraag: wat is een school? Het is niet omdat gesproken wordt van salafistisch onderwijs, dat het in een school gebeurt. Eigenlijk betreft het een privéactiviteit. Een school moet voldoen aan kenmerken en dan erkennen wij die en krijgt de school geld. Een school moet aan een aantal eisen voldoen. Daarnaast zijn er een aantal mensen die thuisonderwijs geven, ook dat wordt gecontroleerd. U zult weten dat we volop bezig zijn met het versterken van de controle op het thuisonderwijs, ook op het vlak van de inhoud, de lessen die worden gegeven. Maar het betreft nog altijd kinderen die in het reguliere onderwijssysteem zitten en die om aan de leerplicht te voldoen, thuis lessen krijgen. Ze zitten dus, ook al is het niet in een door de overheid gesubsidieerde, gefinancierde school, toch nog in het eigen onderwijssysteem waar de Onderwijsinspectie vat op heeft.

U hebt het hier over mensen die in hun vrije tijd een soort vereniging oprichten en die een school noemen zonder dat het gaat om een school volgens onze terminologie. Zij vertellen daar dan verhalen aan kinderen of ook aan volwassenen. Dat valt onder de vrijheid van vereniging en heeft eigenlijk niets te maken met onderwijs. Als daar problemen zouden zijn, is het inderdaad de Staatsveiligheid en de federale overheid die daar verantwoordelijk voor zijn.

Als het gaat over thuisonderwijs en onderwijs in het gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs, klopt het wat federaal minister van Justitie Turtelboom heeft gezegd. Dan zijn het de gemeenschappen die verantwoordelijk zijn voor de inhoud van wat daar wordt gezegd.

Het gaat dan over het godsdienstonderwijs. Dat geldt dan zowel voor de gesubsidieerde of gefinancierde scholen als voor de thuisscholen indien daar godsdienstonderwijs wordt gegeven. Er is godsdienstvrijheid in ons land. Er worden godsdienstleerkrachten aangesteld door de erkende godsdiensten. Dat betekent dat de erkende godsdiensten verantwoordelijk zijn voor die leerkrachten. We hebben een Onderwijsinspectie die ook een onderdeel bevat met als naam 'levensbeschouwelijke inspectie'. Er is echter geen hiërarchisch verband. Het is dus de levensbeschouwelijke inspectie die zal nagaan hoe de godsdienstenleerkrachten lesgeven.

In antwoord op een vraag die u een aantal maanden geleden in de plenaire vergadering hebt gesteld, gaan we na of we geen generieke competenties moeten opstellen voor godsdienstleerkrachten. Die oefening is nog altijd bezig. Vraag daarbij is waar de lessen aan moeten beantwoorden. Zo moet het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens duidelijk worden opgenomen in de regelgeving. Dat is vandaag niet het geval.

Samengevat heeft het salafistisch onderwijs in die verenigingen niets te maken met onderwijs. Die verenigingen noemen zichzelf scholen. Dat valt in dit land onder het regulier systeem van de Staatsveiligheid. Het is dan een federale bevoegdheid en eventueel lokale bevoegdheid om daartegen op te treden.

Wanneer het gaat over onderwijs, dan is het indien dat gebeurt in het kader van de godsdienstlessen, de levensbeschouwelijke inspectie die moet nagaan hoe er les wordt gegeven. Dat ligt in handen van de godsdiensten zelf. We gaan wel na of er in overeenstemming met de godsdiensten geen generieke competenties moeten worden bepaald en decretaal verankerd. Dat zou een duidelijk middel zijn om daarin op te treden. Dat is niet eenvoudig, maar vanwege grondwettelijke redenen proberen we daar toch een oplossing voor te vinden.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het eerste deel daarvan is nogal voor de hand liggend. Ik had niets anders verwacht. Het is dus de Staatsveiligheid die

verantwoordelijk is en niet de Onderwijsinspectie. Ik vond het na de uitspraken van de coördinerend inspecteur van de Onderwijsinspectie, de heer Leroy, toch nuttig om u hierover een paar vragen te stellen, al was het maar omdat mogelijk een aantal leerlingen dit als een vorm van officieel onderwijs beschouwt die ook door u op de een of andere manier niet erkend maar geregistreerd wordt. Dat is niet het geval. Ik neem daar akte en kennis van.

Ik wil het nog even hebben over het lesmateriaal en dergelijke. U blijft daar relatief op de vlakte. Een aantal zaken moeten blijkbaar nog verder worden georganiseerd. Ik hoop dat dit snel zal gebeuren. Het is nodig dat er streng wordt toegezien op het wat en hoe.

Tot slot ben ik in blijde verwachting wat de cijfers betreft over het thuisonderwijs, privéscholenonderwijs, buitenlands onderwijs en de overige vormen van onderwijs. Ik ben heel benieuwd naar het aantal Vlamingen dat daaronder valt.

Minister Pascal Smet: We zijn bezig de controle op het thuisonderwijs te versterken.

De voorzitter: Mijnheer Dewinter, er zijn ook nog cijfers beschikbaar over het thuisonderwijs naar aanleiding van een schriftelijke vraag die mevrouw Homans daar ooit over heeft gesteld. (Zie schriftelijke vraag nr. 152 van 16 november 2011 van mevrouw Liesbeth Homans aan minister Pascal Smet.)

De interpellatie is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het project ‘Innoveren en Excelleren in Onderwijs’

- 49 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het pilootproject ‘Innoveren en Excelleren in Onderwijs’

- 71 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Vanaf het huidige schooljaar komen er in Gent, Brussel, Antwerpen en de Limburgse mijngemeenten proefprojecten in scholen met een hoog percentage GOK-leerlingen. Wegens de instroom worden deze scholen in een stedelijke context geconfronteerd met extra uitdagingen waarop specifiek een antwoord moet worden gezocht.

De bedoeling van het proefproject is een onderwijsmodel te initiëren dat werkt en inspirerend kan zijn voor andere concentratiescholen. De deelnemende scholen zullen extra ondersteund worden met als doelstelling te excelleren. Hiervoor wordt op jaarbasis 1 miljoen euro uitgetrokken. Het budget zou voornamelijk gebruikt worden voor de wetenschappelijke opvolging en ondersteuning.

In uw antwoord op mijn schriftelijke vraag liet u weten dat er afgelopen zomer een oproep tot wetenschappelijk onderzoek zou worden uitgeschreven. De doelstelling van deze wetenschappelijke opdracht is om de verschillende onderwijsinnovaties als proces te monitoren en hun impact en effectiviteit op het maximaliseren van de leerprestaties, de leerwinst en het welbevinden van leerlingen te analyseren.

Ook gaf u aan dat de ondersteuning van de deelnemende scholen in het project zal gebeuren door innovatiecoaches. In nauwe samenwerking met de reguliere begeleidingsdiensten en bestaande lokale ondersteuning zullen zij initiatieven uitwerken vertrekkende van de lokale situatie van elke proefschool. Het gehele proefproject zal worden aangestuurd door een procesmanager.

Minister, wanneer gaan de proefprojecten in de deelnemende scholen concreet van start? Hoe zijn de projecten inhoudelijk ingevuld? Zijn er grote verschillen tussen de diverse steden, gemeenten en provincies? Volgens welke verdeelsleutel worden de middelen verdeeld? Wanneer worden die middelen uiteindelijk toegekend? Wat is de respons geweest op de oproep tot wetenschappelijke opdracht? Wie is er geselecteerd? Wat is het profiel van de innovatiecoaches en de procesmanager? Zijn die vacatures al ingevuld?

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, voorzitter, ik heb een vraag over hetzelfde onderwerp, maar met een ander accent.

In het najaar 2011 bezocht u de El Kadisia-school in Amsterdam. Dat is een van de basisscholen in Amsterdam die een negatieve evaluatie kregen. Het plan van de stad Amsterdam om een radicale ommezwaai te bewerkstelligen, resulteerde in Kwaliteitsaanpak Basisonderwijs Amsterdam (KBA). De scholen worden niet aan hun lot overgelaten. Er worden pedagogen naar de scholen gestuurd. Ze kijken wat er fout loopt en stellen een verbeterplan op. De Amsterdamse aanpak van straffen en belonen levert na 3 jaar positieve resultaten op bij 8 van de 33 basisscholen die meestapten in het project.

In Vlaanderen gaat in september het proefproject ‘Innoveren en Excelleren in Onderwijs’ van start in Brussel, Antwerpen, Gent en de Limburgse mijnstreek. Het proefproject wil de kwaliteit van het onderwijs in concentratiescholen verhogen door meer op maat van de leefwereld van jongeren te werken, met extra aandacht voor de Nederlandse taalvaardigheid. Daar hebben we in Brussel extra nood aan.

Mijn accent ligt dus op Brussel. Drie Brusselse scholen zijn geselecteerd: de gemeentelijke basisschool Wittouck, 't Plantzoentje en de Vrije Lagere School Sint-Karel in Sint-Jans-Molenbeek. Per regio worden twee mensen aangesteld met ervaring in het begeleiden van scholen. Zij zullen de scholen intensief coachen en op verschillende fronten werken: de didactische en pedagogische aanpak in de klas, het leiderschap op school, het welbevinden van de leerlingen en de ouderbetrokkenheid. Daarnaast is er ook wetenschappelijke begeleiding door een adviesgroep waarin wetenschappers en onderzoekers zetelen en die zal werken rond thema's die relevant zijn voor het proefproject.

Het hele project wordt overigens geleid door een stuurgroep waarin directies, netten, administratie en de pedagogische begeleidingsdiensten zetelen. De laatste twee organisaties zijn reeds jaren actief in Brussel om scholen bij te staan om de kansen van alle kinderen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te vergroten. Pijlers bij beide organisaties zijn taalbeleid, taalvaardigheidsonderwijs, omgaan met diversiteit en ouderbetrokkenheid.

Het project zou drie jaar lopen. U maakt hier 1 miljoen euro op jaarbasis voor vrij. Na drie jaar wordt het proefproject geëvalueerd.

Minister, worden de geselecteerde Brusselse scholen reeds begeleid door het Onderwijscentrum Brussel en Voorrangbeleid Brussel (VBB)? Waarin verschilt de gehanteerde methodiek in dit pilootproject van reeds bestaande begeleidingsinitiatieven zoals Onderwijscentrum Brussel en VBB? In welke mate wordt er in dit project rekening gehouden met de expertise die is opgebouwd door het Onderwijscentrum Brussel en VBB?

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Voorzitter, ik vind dit een heel interessant project. Wijken deze projecten niet af van de onderwijsregelgeving? Het zijn dus geen officiële proeftuinen zoals in het decreet is vastgelegd?

Het is de bedoeling om uit die begeleiding te leren. Kunnen we de positieve ervaringen zo snel mogelijk verspreiden over de rest van Vlaanderen? Zoals u weet, zijn er niet alleen in die afgebakende gebieden Gent, Brussel, Antwerpen en de Limburgse mijnstreek scholen met

een hoge concentratie GOK-kinderen. Er zijn nog scholen die zoeken naar expertise en die willen leren van de ervaringen van anderen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik zou eerst nog even willen ingaan op de voorbereiding van het project ‘Innoveren en Excelleren in Onderwijs’, met de afschuwelijke afkorting pIE.O, gedurende het vorige schooljaar. Zoals u allicht weet, hebben we tijdens dat schooljaar 2011-2012 het project grondig voorbereid in een taskforce waarin alle betrokken partijen vertegenwoordigd zijn: de onderwijskoepels en het GO!, de pedagogische begeleidingsdiensten, de lokale besturen van Gent, Antwerpen, Brussel en de provincie Limburg, en ook bestaande ondersteuningsinitiatieven zoals Voorrangsbepalen Brussel en het Onderwijscentrum Brussel. In deze taskforce zijn de doelstellingen en de werkwijze voor het project uitgetekend en afgeklopt.

Ook zijn de dertien scholen geselecteerd die vanaf dit schooljaar in het project instappen. Met deze scholen is in juni een gesprek gevoerd, waarin ze enerzijds geïnformeerd werden over het project en waarin anderzijds gepeild werd naar hun engagement om het traject, dat toch vijf jaar zal duren, te doorlopen. Bij deze gesprekken is ook telkens de lokale pedagogische begeleider betrokken.

Mevrouw Poleyn, een heel belangrijke doelstelling van pIE.O is immers de transfer naar de reguliere begeleiding. Het is de bedoeling dat wat in die pilootscholen gebeurt, wordt veralgemeend in het basisonderwijs. Daar moeten we de regelgeving niet voor aanpassen want er is in het basisonderwijs eigenlijk heel weinig geregeld. Er is daar een enorme onderwijsvrijheid, zoals u weet.

Deze transfer gebeurt enerzijds door de aanwezigheid van de begeleidingsdiensten in de centrale taskforce, en anderzijds door de lokale begeleiders die nu al in deze scholen aan de slag zijn heel nauw bij het innovatietraject te betrekken. Ook de review naar indicatoren voor het maximaliseren van leerprestaties, leerwinst en welbevinden op basisscholen van het Centrum voor Onderwijseffectiviteit en -evaluatie van de KU Leuven sluit aan bij de voorbereiding van het pIE.O-project. Deze review van bestaande onderzoeksliteratuur gaat in op de factoren die leiden tot een effectieve klas- en schoolpraktijk in het basisonderwijs. Deze beleidssamenvatting is al vrijgegeven en kunt u vinden op de website van het onderwijskundig beleids- en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek (OBPWO) van het Departement Onderwijs en Vorming.

Vlak voor de zomervakantie zijn de vacatures verschenen voor de acht innovatiecoaches die de dertien scholen intensief gaan coachen en begeleiden in hun traject en voor de procesmanager die het gehele project, onder toezicht van de taskforce, zal coördineren. Er is heel veel interesse voor: er was een overrompeling van kandidaten. Het leeft dus, er is een grote behoefte op het veld om dat in het basisonderwijs, zeker in scholen met een grote aanwezigheid van nieuwe Belgen, op een andere manier aan te pakken.

Ik heb ook de Koning Boudewijnstichting (KBS) aangesproken om het project mee uit te werken. Het pIE.O-project kan goed ingepast worden in de missie van de KBS. Ik ben zeer blij dat deze stichting mijn vraag positief beantwoord heeft. De coaches en de procesmanager zullen door de KBS tewerkgesteld worden en de KBS zal het voorzitterschap van de taskforce op zich nemen. Dat waarborgt een externe kwaliteitsbewaking.

Waar staan we op dit ogenblik? De selectieprocedure van de coaches en de procesmanager zit in een laatste fase. We hebben ervoor gekozen om een strenge procedure met selectie in verschillende rondes te hanteren omdat we voor dit project de allerbeste mensen willen. Vier van de acht coaches zijn al geselecteerd, de selectie van de vier andere loopt. De selectie van de procesmanager zit in een eindfase. De profielen en vacatures werden gepubliceerd.

We zitten in de eindfase van de selecties. We kunnen dus binnenkort aan de slag met de scholen. De scholen denken al na over de prioriteiten die ze willen. De scholen werd ook gevraagd om een beginsituatieanalyse te maken aan de hand van een instrument dat hun hiertoe ter beschikking zal worden gesteld. Vervolgens zullen wetenschappers begin 2013 in de dertien scholen een nulmeting doen. Hetzelfde team zal deze meting jaarlijks herhalen met een excellentie- en innovatiemonitor. De voorstellen voor deze monitor zijn ook al binnen.

Twee belangrijke consortia hebben een voorstel ingediend. Deze voorstellen worden morgen door de selectiecommissie beoordeeld. Aan de hand van deze monitor zullen we binnen vijf jaar objectief kunnen vaststellen waar de scholen aan het eind van het project staan en waar het dan kan worden gekopieerd en toegepast.

De vraag naar de invulling van de projecten en of deze lokaal variëren, komt bij de kern van wat we in dit project willen doen: elke school kan samen met het coachingteam zelf de eigen prioriteiten vastleggen vanuit de eigen noden en de eigen beginsituatieanalyse. Dit is geen top-downproject. We willen juist trajecten uittekenen op maat van elke deelnemende school. Wel leggen we de contouren vast: elke school moet werken aan onderwijsinnovatie op drie niveaus, namelijk het niveau van de leerling, het niveau van de klas en het niveau van de school, en dit steeds in functie van de doelstellingen van pIE.O, namelijk het maximaliseren van leerwinst, leerprestaties en welbevinden.

Er kunnen daarbij regionale verschillen zijn. Dit is niet alleen onvermijdelijk maar ook noodzakelijk. Elke stad of regio heeft een eigen context en heeft ook eigen ervaringen opgebouwd. Zo heb je in Antwerpen het project Samen tot aan de Meet, dat zittenblijven wil reduceren. Het zou te gek zijn om geen rekening te houden met de ervaringen uit dit project. In Gent is er de sterke instroom van Roma-leerlingen. In Brussel is er de context van de omgevingstaal die verschilt van de onderwijstaal, maar ook de jarenlange ervaring van het Voorrangbeleid Brussel en het Onderwijscentrum Brussel. In Limburg is er niet zozeer de grootstedelijke context van Gent, Antwerpen en Brussel, maar wel deze van de ex-mijngemeenten. Ook daar is er een belangrijk immigratiegegeven. Ook met het flankerend onderwijsbeleid in deze gemeenten wordt rekening gehouden aangezien de lokale besturen in het project participeren.

Wat betreft de verdeelsleutel van de middelen wil ik nog even benadrukken dat de beschikbare middelen, 850.000 euro op jaarbasis, niet toegekend worden aan de scholen. We gaan ervan uit dat deze scholen, met een hoog percentage leerlingen die aan de leerlingenkenmerken beantwoorden, via het systeem van de nieuwe financiering en de nieuwe omkadering voldoende werkingsbudget en personele middelen hebben.

Voorzitter, ik maak van de gelegenheid gebruik om te melden dat we al heel veel positieve reacties hebben gekregen van de scholen over de 1350 extra leerkrachten die op 1 september ter beschikking werden gesteld. Iedereen, of toch in ieder geval wij, wordt overspoeld door de goede reacties. Het is duidelijk dat we een heel goede hervorming hebben doorgevoerd, een die daar geraakt waar ze moet geraken: in de scholen en in de klassen. Door de nieuwe regeling zijn er daarvoor voldoende middelen.

We willen ook een project dat straks veralgemeenbaar is naar andere scholen zonder alle scholen daartoe extra middelen ter beschikking te stellen. Het is de bedoeling om het met de bestaande middelen nog beter te doen dan vandaag. We gebruiken de middelen om de procesmanager en de innovatiecoaches te verlonen. De coördinerende rol die de KBS op zich neemt, wordt ook billijk vergoed. De KBS brengt ook in, wat handig is, maar wij brengen ook iets in. Er gaan ook middelen naar de vergoeding van de wetenschappelijke expertise, die vanuit een multidisciplinair expertenteam het project inhoudelijk voedt en ondersteunt.

Dit brengt me bij de specifieke vragen over Brussel. De drie scholen die aan het proefproject deelnemen, zijn scholen die momenteel al door het Onderwijscentrum Brussel (OCB) en door het Voorrangbeleid Brussel (VBB) worden ondersteund. In een school is een ondersteuner

van het OCB actief. In een andere school is een ondersteuner van het VBB actief. De derde school heeft vorig jaar ondersteuning door het VBB gekregen.

Deze ondersteuners hebben daar ongetwijfeld zeer zinvol werk verricht en zullen dat ook blijven doen. Het gaat evenwel om drie scholen waar de uitdagingen zeer groot zijn. De scholen en de pedagogische begeleidingsdiensten zijn van mening dat de deelname aan dit project een grote meerwaarde kan hebben.

Het is uitdrukkelijk de bedoeling niet naast het OCB of het VBB te werken. Dit lijkt me evident. We willen de expertise van het OCB en van het VBB in het pIE.O inbrengen. Om die reden maken het OCB en het VBB deel uit van de taskforce die het project aanstuurt. Een essentieel element van de uitwerking van het project houdt trouwens in dat binnen elke deelnemende school een lokaal platform wordt gecreëerd. Alle partijen die in en rond de school actief zijn, kunnen hier een inbreng hebben. De begeleiders van het OCB en van het VBB zullen deel uitmaken van dat lokaal schoolplatform. Er zal een maximale synergie zijn.

Ik wil hieraan toevoegen dat de coachingprojecten die als onderdeel van het pIE.O worden opgezet, niet enkel de klemtoon op taalvaardigheid leggen. Het is ruimer. Het VBB en het OCB leggen vooral de klemtoon op de taalvaardigheid. Wij willen ons richten tot onderwijsinnovaties die tot een excellent onderwijs voor iedereen moeten leiden. We streven naar meer leerwinst, meer leerprestaties en een hoger welbevinden.

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Ik heb geen vragen meer. Ik wil wel nog even bevestigen dat de minister het project van zeer nabij moet opvolgen. Ik ben ook blij dat hij een nulmeting heeft aangekondigd. Meestal worden al die projecten in verschillende scholen zonder metingen uitgevoerd. Nu zullen er systematische metingen komen. Op die manier kunnen we evoluties vaststellen.

Mevrouw Poleyn, we zullen in de grootsteden en in Limburg ervaringen opdoen. Die ervaringen kunnen de andere scholen in heel Vlaanderen ten goede komen. Dit lijkt me de essentie van het project.

We moeten dit project dan ook op de voet opvolgen. Ik zal dat in Gent proberen. Mevrouw Zamouri zal dat in Brussel doen. We zullen nog zien welke leden van deze commissie dit in Antwerpen en in Limburg kunnen opvolgen.

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Ook ik ben zeer blij met het uitgebreide antwoord van de minister. De nulmeting vormt een zeer belangrijk startsignaal. Het is geen eindpunt van de evaluatie: het is een beginpunt dat duidelijk zal maken waar de problemen en de noden van onze leerlingen zich situeren.

Toen het VBB in Brussel begon, is er ook een nulmeting geweest. Dat was ook een heel goede zaak. Ik ben blij dat de minister rekening wil houden met de expertise van het VBB en van het OCB. We zitten daar al een stuk verder. Dit wordt door een universiteit wetenschappelijk ondersteund. Mevrouw Vanderpoorten heeft dit project toen mee gedragen. *(Opmerkingen)*

We hebben gemerkt dat dit project goede resultaten kent. Dit wordt op wetenschappelijke basis opgevolgd. Het heeft geen zin dit gewoon aan de scholen over te laten. Dat moet echt samenlopen. Alles is onlosmakelijk met elkaar verbonden. We moeten soortgelijke scholen vergelijken. Het heeft geen zin appels met peren te vergelijken. Ik ben in elk geval benieuwd en blij dat de minister deze trend wil blijven volgen.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Aangezien ik me aangesproken voel, wil ik toch nog even het woord nemen. De vorige sprekers hebben het over alle provincies gehad. Ik moet West-Vlaanderen even vermelden.

Ik vind het zeer positief dat hier is benadrukt dat de transfer een centraal uitgangspunt vormt. De uitleg heeft me eigenlijk heel sterk aan het door de Koning Boudewijnstichting begeleide Accent op Talent doen denken. Ook dat project had veel respect voor de verschillende contexten van de scholen. Net dit verschil maakt de transfer zo moeilijk. In feite gaat het hier om de voorbereiding van de hervorming van het secundair onderwijs en van de rol van techniek in het onderwijs. Op beide punten zitten we echter nog steeds wat vast.

Het is allemaal niet zo evident. Ik zal het verdere verloop van dit project blijven bewaken. Er moeten zo snel mogelijk, eventueel zelfs tussentijds, ervaringen kunnen worden doorgegeven. Er zijn immers ook in West-Vlaanderen scholen met een hoge concentratie aan GOK-kinderen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Deckx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het inschrijvingsgeld in het Vlaamse hoger onderwijs - 74 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Voorzitter, de discussie over de hoogte van de inschrijvingsgelden aan de Vlaamse universiteiten en hogescholen laait regelmatig op. Onlangs is in Klasse een bijdrage van professor Nicaise verschenen. Hij stelt dat het inschrijvingsgeld te laag is. Hij wil het taboe rond een verhoging doorbreken. Het huidige bedrag brengt de kwaliteit van het onderwijs in het gedrang. Bovendien draaien de gewone mensen door middel van de belastingen op voor de studies van de kinderen van hun rijke bureaus. Dat is volgens hem niet correct. Verder haalt professor Nicaise het feit aan dat heel wat buitenlandse studenten wegens het goedkoper tarief hier onderwijs komen volgen. Volgens professor Nicaise is een verhoging echt nodig wegens de overvolle aula's en de gebrekkige infrastructuur.

Minister, we hebben hierover al regelmatig discussies gevoerd. Ook in verband met de hervorming van het hoger onderwijs is dit punt aangehaald. Nu heeft professor Nicaise nieuwe argumenten naar voren gebracht. Hoe staat u tegenover zijn argumenten en zijn ideeën over dit onderwerp?

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Voorzitter, ik wil me graag aansluiten bij de vraag om uitleg van mevrouw Deckx. Ik ben zeer benieuwd naar het antwoord van de minister. Hij heeft al een aantal keren laten verstaan geen voorstander te zijn van een verhoging van de inschrijvingsgelden.

Wij zijn daar wel voor. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Ik heb het deze ochtend nog nagevraagd.

Minister Pascal Smet: Open Vld heeft haar standpunt gewijzigd. Dat kan gebeuren.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Persoonlijk ben ik er al een hele tijd van overtuigd dat dit om verschillende redenen nodig is. Die redenen zijn hier al aangehaald. Het onderwijs heeft ook in een andere context veel geld nodig. Door in een ander onderdeel van het

onderwijs te investeren, kunnen we op dat vlak nog iets goedmaken. Dit moet met sociale correcties gepaard gaan. Daar ben ik het uiteraard mee eens.

Indien we een vergelijking met andere landen maken en indien we rekening houden met de vragen die enkele weken geleden over het aantal buitenlandse studenten zijn gesteld, lijken me er voldoende redenen te zijn om het inschrijvingsgeld eens te herbekijken.

Minister, ik ben zeer benieuwd naar uw antwoord. Aan uw reactie merk ik evenwel al welke richting dat antwoord zal uitgaan.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Voorzitter, minister, ik wil me aansluiten bij de vraag om een aantal andere elementen in dit debat te brengen. Ik denk dat het ook belangrijk is om te kijken naar de oorzaak van de overvolle aula's op zich. Een van de oorzaken is positief: de democratisering waardoor meer jongeren de stap zetten naar het hoger onderwijs. Er zijn ook andere redenen. Door de flexibilisering wordt de schoolcarrière of de carrière van studenten in het hoger onderwijs wat gerokken, voor sommige studenten te lang. Ik vraag me af of er ondertussen al ideeën zijn om iets strenger te zijn en of de instellingen en associaties daartoe zelf initiatieven nemen. Een andere oorzaak is volgens mij dat er een sterke vraag is om de studieduur sowieso te verlengen, denk maar aan de aanvraag om een aantal masters met een jaar te verlengen en aan het debat daarover. Valt er nieuws te melden over die aanvragen?

Mevrouw Vera Celis: Minister, ondertussen zijn alle bijkomende vragen die ik had, gesteld. Ik maak nog even een bedenking. De grote instroom van buitenlandse studenten is een factor in dit verhaal, maar de flexibilisering van het hoger onderwijs heeft gelukkig een enorme toestroom mogelijk gemaakt. We blijven vanuit onze fractie nog steeds de idee heel genegen om door middel van de vrijblijvende oriëntatieproef een wat beter zicht te krijgen op een eventueel te grote instroom in het hoger onderwijs. We blijven hier dus voor pleiten, want de proef kan zeker een rol spelen om de instroom enigszins binnen de perken te houden.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik zal met het laatste beginnen. We zijn op dit moment samen met de universiteiten en de hogescholen aan het bekijken, onder meer in het kader van de hervorming van het secundair onderwijs, hoe de studiekeuzebegeleiding, de leerlingenbegeleiding, als een continu proces kan worden gevoerd waar een verstandige, niet-bindende oriënterende proef die niet alleen kennis, maar ook vaardigheden en attitudes meet, een onderdeel van kan zijn. De proef moet wel een onderdeel zijn van een heel proces. Er zijn nog andere denksporen. Zo wordt op dit moment onder meer een propedeusejaar besproken. Op het moment dat we zullen beslissen over de hervorming van het secundair onderwijs, moeten we ook hierover beslissen. Het zal mee aan bod komen.

Er is geen 'breaking news' over de studieduurverlenging. Ik vind het 'breaking news' dat Fientje Moerman van mening veranderd is – toch volgens mevrouw Vanderpoorten –, voldoende voor één dag.

De evaluatie van de flexibilisering loopt op dit moment. We hebben altijd gezegd dat we de evaluatie zouden afwachten. Het zal pas volgend jaar zijn dat we de eerste conclusies kunnen trekken.

Het klopt dat ik nog altijd geen voorstander ben van het verhogen van het inschrijvingsgeld in het hoger onderwijs. Ik zal u uitleggen waarom. Ik wil wel nuanceren. Ik denk dat we een onderscheid moeten maken tussen Belgische studenten en studenten van de Europese Unie enerzijds en studenten van buiten de Europese Unie anderzijds. Dat is een verschil. Voor de studenten van buiten de EU ben ik bereid om te bekijken of we een verhoging kunnen overwegen, op een verstandige manier. Maar voor België en de EU ben ik daar geen voorstander van.

Ik meen dat er ook een denkfout zit in de hele redenering die Ides Nicaise maakt. Hij stelt dat het onrechtvaardig is dat het armere deel van de bevolking de studies financiert van het rijkere deel van de bevolking. Dit is samengevat wat hij zegt, maar daar zit een maatschappelijke denkfout in. De reden waarom de samenleving investeert in het hoger onderwijs en daar inderdaad belastinggeld voor gebruikt, niet alleen van de minder rijken of de armen, maar ook van de rijken en de hele rijken, is juist dat we ervan uitgaan dat degenen die studeren, een opleiding hebben, dat ze dan in de samenleving komen, dat ze op hun beurt bijdragen aan de samenleving, dat ze ook meer belastingen betalen omdat ze vaker beter betaalde jobs hebben en dat ze op die manier ook terugbetalen en iets bijdragen aan de samenleving. In de redenering van Ides Nicaise – ik heb hem, en ook anderen, dat al gezegd – zit dus iets dat niet klopt. Het hele systeem van ons onderwijs is erop gebouwd dat we ervoor willen zorgen dat mensen vanuit de samenleving goed onderwijs krijgen, dat ze dan in de samenleving gaan werken en bijdragen aan die samenleving. Doordat ze bijdragen, betalen ze eigenlijk, direct via de belastingen en indirect via de bijdrage, bij tot de samenleving, tot een welvaartsverhoging van de samenleving. Dat is het idee dat erachter zit.

Ides Nicaise heeft wel een punt – ik heb dat hier ook al eens gezegd in de commissie – wanneer het gaat om mensen die we met belastinggeld opleiden – of dat nu van armen of rijken komt of van de middenklasse – en die wegens de individualisering en het meer losknippen van banden met de gemeenschappen, België verlaten om elders in de wereld te werken en een carrière uit te bouwen, want dan is de return er niet via het belastinggeld of via het bijdragen aan de Vlaamse samenleving. Ik meen trouwens dat in het voorstel van Ides Nicaise vooral de middenklasse zal betalen, en ik weet niet of dat zo'n goed idee is in de huidige omstandigheden.

Die mensen die België verlaten, leveren elders in de wereld een bijdrage. Op dit vlak heeft hij wel een punt. Dit lijkt me wel een relevante discussie te zijn. Het gaat om mensen die we met ons belastinggeld opleiden, maar die nadien naar het buitenland trekken. Ik heb daar overigens geen probleem mee, laat daar geen misverstand over bestaan. Hier kunnen we wel een rechtvaardigheidsissue op tafel leggen waarover gediscussieerd moet worden. Daar heeft hij wel een punt.

Ik vind dus dat zijn redenering niet klopt. Bovendien, dat heb ik daarjuist al even aangehaald, zullen we als we die redenering volgen, de middenklasse laten betalen. Het is de middenklasse die de verhoging zal betalen. Wij zullen de lagere inkomens door middel van een studiebeurs proberen te corrigeren. We weten allemaal dat een verhoging van de studiebeurs in de huidige financiële situatie niet evident zal zijn de komende jaren. De criteria verbreden om meer mensen van de middenklasse te laten genieten van een studiebeurs, zal niet evident zijn. We moeten daar heel eerlijk over zijn en de mensen geen blaasjes wijsmaken. Als we dat doen, zullen we een nieuwe drempel invoeren die vooral de middenklasse treft, en dat vind ik niet goed.

Ik herhaal, bij het tweede voorstel – het verhogen van het inschrijvingsgeld combineren met hogere studiebeurzen – is het uiteindelijk de overheid die meer geld geeft aan de instellingen, maar via een omweg, via de mensen. Maar in dat geval zijn er ten eerste mensen die eruit vallen, ten tweede zijn de middelen er niet echt, en ten derde zou ik u willen zeggen dat u de cijfers eens moet bekijken. Deze Vlaamse Regering zal tijdens deze legislatuur afgerond ongeveer 100 miljoen euro extra in het hoger onderwijs investeren, niet alleen wegens de integratie van de academiserende opleidingen in de universiteiten, maar ook wegens het kliksysteem, want daar zijn we niet aan gekomen. Als er een stijging van het aantal studenten is, krijgen ze ongeveer 55 miljoen euro extra tijdens deze legislatuur. De instellingen krijgen dus extra geld.

Het argument dat Ides Nicaise heeft aangehaald over de buitenlandse studenten, klopt volgens mij ook niet. Ik heb dat in de plenaire vergadering proberen te duiden. Er is de afgelopen tien jaar weliswaar een verdubbeling van het aantal Nederlandse studenten, maar dat is nog altijd

niet problematisch, maar we moeten dit verder blijven monitoren. We mogen ook niet vergeten dat studenten van ons naar andere landen gaan om te studeren. We moeten dus ook oppassen dat het Europa van de mobiliteit, niet het Europa van de weegschaal wordt, want dat is niet wenselijk. We moeten hier dus heel voorzichtig mee zijn.

Samengevat, ik meen dat het op dit moment invoeren van een verhoging van het inschrijvingsgeld voor het hoger onderwijs dus geen goed idee is omdat de middenklasse die zal betalen. Ik meen dat we het niet moeten doen. Ik denk ook dat de redenering niet juist is. Ik ben wel bereid om de discussie aan te gaan over de vraag of we moeten differentiëren tussen Belgen en onderdanen van de EU enerzijds en niet-EU-onderdanen anderzijds. Dat is wel een zinvolle discussie die we kunnen voeren. Ik ben ook bereid om het debat te voeren over de vraag hoe we moeten omgaan met mensen die hier een opleiding krijgen met belastinggeld, maar die niet in de samenleving blijven en elders gaan wonen en werken. Er is een returnprobleem, dat wil ik zeker erkennen. We moeten hierover niet meteen beslissen, maar ik vind het wel intellectueel interessant om het debat te voeren.

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Minister, ik deel uw analyse. We moeten er inderdaad over waken dat we de kosten in volle crisistijd niet bij de middenklasse leggen. Het lijkt me ook interessant om na te gaan in hoeverre er een onderscheid kan worden gemaakt tussen de Belgen en de EU-burgers, en daarbuiten.

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Het feit dat er wordt nagedacht over differentiatie is alvast een stap in de goede richting. Ik ben het er niet mee eens om de kosten bij de middenklasse te leggen. Er bestaat een andere mogelijkheid zoals het trapsysteem. Het hangt ervan af waar u de grens legt. Ik ben ervan overtuigd dat er mogelijkheden zijn om een systeem uit te werken dat wel eerlijk blijft voor iedereen en waar de middenklasse niet het slachtoffer van wordt. Daarbij moeten een aantal sociale correcties worden ingevoerd voor wie dat nodig heeft. Wij stellen vast dat de inschrijvingsgelden momenteel bijzonder laag liggen en dat er veel geld nodig is in het onderwijs. Dat geld moet niet noodzakelijk in het hoger onderwijs worden geïnvesteerd, ook voor de andere niveaus is er geld nodig. U moet daar voortdurend naar geld zoeken via systemen van niet-indexering. Ik zal die rekenoefening eens maken tegen de begrotingsbesprekingen. Dit blijft immers een punt waarover moet worden nagedacht.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Het lijkt me relevant om te wachten op de resultaten wat de flexibilisering betreft. Een aantal studenten rekken hun opleiding nodeloos en slagen uiteindelijk niet. Zij hadden eigenlijk vroeger moeten weten dat die opleiding niets voor hen was. Die kosten voor henzelf en voor de maatschappij hadden dus niet gemaakt moeten worden.

Wat de studiebeurzen betreft, lijkt het me relevant ervoor te zorgen dat het juiste bedrag bij de juiste doelgroep terechtkomt.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik sluit me aan bij mevrouw Poleyn. Er moet in eerste instantie worden nagegaan of studenten niet verkeerdelijk terechtkomen in het hoger onderwijs of aan de universiteit. De totale kost van de studie ligt veel hoger dan het inschrijvingsgeld. Het inschrijvingsgeld is maar een kleine component in de totale kost. Voor een beursstudent bedraagt de kost 2000 euro. Voor een niet-beursstudent is dat 2485 euro wanneer het een pendelstudent is. Wanneer het een kotstudent is, liggen die cijfers nog veel hoger en gaat het om bedragen van 4000 à 5000 euro per jaar. Dat zijn dus privékosten voor de studenten. Dat stelt de discussie over het inschrijvingsgeld ook wel een beetje in

perspectief. Er zijn andere kosten die veel groter zijn. Dat is een bijkomend argument om te zeggen dat de toeleiding naar het hoger onderwijs zorgvuldiger moet gebeuren. We jagen immers veel gezinnen op enorme kosten.

Wat de belasting van de middenklasse betreft, heb ik al eerder gezegd dat sociale rechtvaardigheid één argument is. Er moet verder worden onderzocht wat de transfers zijn. Over het algemeen denkt men dat het lage inschrijvingsgeld een vorm van regressieve herverdeling is, waarbij de werkende klasse het onderwijs van de middenklasse financiert. Als dat zo is, dan is dat een sociale onrechtvaardigheid. Er zijn echter nog twee argumenten voor de verhoging van het inschrijvingsgeld. Het eerste is de responsabilisering van de student. Men kiest zorgvuldiger wanneer het meer kost. Wanneer het gratis is, kiest men onzorgvuldiger. Tweede argument is de financiering van het onderwijs. Ik vind dat de opbrengst van een verhoogd inschrijvingsgeld volledig in het hoger onderwijs moet worden geïnvesteerd zodat wie betaalt, daar ook iets voor terugkrijgt. Op dat vlak ben ik het dus niet helemaal eens met mevrouw Vanderpoorten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

– *De heer Boudewijn Bouckaert, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over kleuters op internaat - 70 (2012-2013)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: In het jaarverslag over 2011 van Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) staat vermeld dat het aantal internen in de loop van de laatste jaren toeneemt. Het overgrote deel van de internen zijn leerlingen uit het gewoon secundair onderwijs. Het aantal internen uit het gewoon kleuteronderwijs neemt echter ook verder toe. In 2008-2009 waren er 135 kleuters intern. In 2009-2010 ging het over 141 kleuters, in 2010-2011 waren 155 kleuters intern op school.

In absolute getallen gaat het om zeer kleine aantallen, maar verhoudingsgewijs is hun toename hoe dan ook groter dan de aangroei van het aantal kleuters in het onderwijs.

Minister, welke voorwaarden worden gesteld aan het inschrijven van kleuters op internaat? Gaat het om kinderen in specifieke situaties of uit specifieke bevolkingsgroepen? Bestaan er specifieke internaten voor kleuters? Welke specifieke aanpak wordt gevolgd om kleuters op internaat te begeleiden? Hoe evalueert u deze stijgende aantallen van kleuters op internaat?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Er zijn geen specifieke voorwaarden voor het inschrijven van een kleuter in een internaat. Uiteraard spelen de toelatingsvoorwaarden voor het kleuteronderwijs wel een rol.

We hebben geen gegevens over de motivering van ouders om hun kind in een internaat in te schrijven. Dat is geen informatie die we opvragen en monitoren. De motivering van ouders om hun kleuter in een internaat in te schrijven zal vermoedelijk grotendeels overeenkomen met de motivering om oudere kinderen in een internaat in te schrijven – al kan worden vermoed dat de wens van het kind zelf om naar een internaat te gaan niet aanwezig zal zijn.

Als we kijken naar het kansarmoedeprofiel van de kinderen, dan is duidelijk dat er onder de internen verhoudingsgewijs veel meer kinderen zijn die scoren op één van de indicatoren, zoals trekkende bevolking en opleiding moeder. In het gewoon onderwijs in zijn algemeenheid is er een verhouding tussen 30 procent kansarm en 70 procent kansrijk, terwijl dit bij de internen net omgekeerd is, daar zien we een 70/30-verhouding.

Aangezien de groep kleuters in een internaat zeer klein is, is het hier wel opletten met procentuele vergelijkingen. Eén leerling betekent al direct een half procent. Daarnaast – maar dat is op zich logisch – is er onder de internen een veel grotere groep kinderen van de trekkende bevolking, dat zijn binnenschippers, kermis- en circusexploitanten en -artiesten en woonwagenbewoners, dan binnen de totale populatie. Ook daar zit een logica in.

Het syntheseverslag van de controles van de internaten voor het schooljaar 2009-2010 maakt geen melding van internaten die zich enkel op kleuters richten. Wel weten we dat bepaalde internaten zich meer dan andere profileren naar deze doelgroep. De wijze waarop een internaat de opvang van zeer jonge kinderen invult en aanpakt, behoort tot de verantwoordelijkheid van het internaat. Tot nader order beperkt het toezicht van de overheid op de internaatswerking zich tot de voorwaarden inzake hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid. Een meer inhoudelijke controle maakt onderdeel uit van onze plannen in het kader van het beleidsproject ten aanzien van internaten.

Ik ben een beetje terughoudend om een evaluatie te doen van de stijging van het aantal kleuters omdat we onvoldoende gegevens hebben om daar zinnige dingen over te zeggen. We zouden veronderstellingen kunnen maken, maar dat is altijd gevaarlijk. Er is een algemene stijging van het aantal jongeren op internaat, en het stijgend aantal kleuters zit mee in die beweging. Het lijkt me het best dat we dat blijven monitoren. Inhoudelijke verklaringen geven is voor mij niet evident.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister, ik heb begrip voor uw antwoord. In absolute aantallen gaat het over zeer weinig kinderen en kleuters.

Ik was wel verontrust door de stijging. U verwijst naar de indicatoren zoals trekkende bevolking, maar die bevolking is in de afgelopen jaren niet bijzonder toegenomen. Dat kan geen verklaring zijn voor de cijfers.

Het lijkt me nuttig om dit verder op te volgen. Mocht het in dezelfde mate blijven stijgen, dan moeten we eens verder kijken naar de achterliggende verklaringen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■